

פרשת וילך

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל (לא, יט)

אי' בגמ' (עירובין נד, ב) ר"ע אומר מנין שחייב אדם לשנות לתלמידו עד שילמדנו, שנאמר 'ולמדה את בני ישראל', ומנין עד שתהא סדורה בפהם שנאמר 'שימה בפהם'.

בהמשך מביאה שם הגמ' את המעשה הידוע עם רבי פרידא שהיה לו תלמיד שהיה צריך ללמדו כל דבר ארבע מאות פעמים, ופעם אחת נטרדה מחשבתו של התלמיד והזקק רבי פרידא ללמדו עוד ארבע מאות פעמים, יצאה בת קול ושאלה אותו במה בוחר אתה, האם בהוספת ארבע מאות שנים על חייו או שתזכה אתה וכל דורך בעולם הבא, ובחר רבי פרידא באפשרות שיזכה הוא וכל בני דורו בעוה"ב, אמר להם הקב"ה תנו לו זו וזו.

ולכאורה הרי וודאי שהעוה"ב הוא חיי נצח עד אין סוף, והוא התענוג והעידון היותר נפלא מכל התענוגים עד שאמרו עליו (אבות פכ"ד מ"כ) 'יפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי העוה"ז', וא"כ מה מעליותא של רבי פרידא שבחר באפשרות של העוה"ב עד שבשל זה זכה בשתי ההבטחות, והלוא פשוט הוא שיבחר בזו ולא בתוספת חיים בעוה"ז.

ואפשר, דהרי רבי פרידא בוודאי היה במעלות הצדיקים שעובדים את ה' באהבה שלא ע"מ לקבל פרס, והוא בכלל מה שנאמר שם במשנה 'יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב'.

וא"כ רבי פרידא כשלעצמו היה בוחר באפשרות של תוספת חיים בעוה"ז כדי לעבוד בהם את בוראו, אך מכיון שאמרו לו שיזכה הוא ובני דורו בעוה"ב, ויתר על שאיפתו הגדולה להאריך ימים בעוה"ז כדי לזכות את בני דורו בעוה"ב והעדיף את טובת הכלל.

ע"ז זכה לשכר כפול שנתן לו ה' את שני הדברים, דהיינו שכלל הצבור יזכו בטובה, וגם הוא עצמו לא יאבד בשל כך את הטובה שביקש לה ויזכה לאריכות ימים בעוה"ז שבהם יעבוד את בוראו.

מקור: באר יוסף